

מלאכת הוצאה - ב

נעלי עץ וגומי בשבת וביום כיפור

שוע"ר סימן שא

י אשה ... אסורה לצאת בו, אלא אם כן הוא סינר עשוי כעין מלבוש מלפניה ומלאחריה כמו מכנסיים שלובשים לצניעות ... במה דברים אמורים כשמתכוונת בבגד זה להציל מטינוף בלבד, שאז אינו נחשב למלבוש, אלא אם כן עשוי כעין מלבוש גמור. אבל אם מתכוונת בו להציל גופה מצער ... הרי נעשה בגד זה מלבוש גמור כשאר מלבושים שהם עשויים להגנת הגוף, ומותרת לצאת בו.

יא אסור לאשה ליתן בגד על צעיפה מפני הגשמים שלא ילכלכו הצעיף, שכיון שמתכוונת בו להציל מטינוף אינו נחשב מלבוש. אבל אם מתכוונת שלא ירדו הגשמים על בשרה ויצערוה, מותרת לפרוס בגד על ראשה ... ואף כשמתכוונת בו להציל מטינוף בלבד, אם אינו מונח על ראשה בלבד אלא היא מתעטפת בו גם כן רוב גופה כדרך מלבוש ... מותרת לצאת בו.

יב אין הקיטע שנקטעו רגליו יוצא בקב שלו, דהיינו שעושה כמין דפוס של רגל וחוקק בו מעט לשום ראש שוקו בתוכו. ואין עושה קב זה כדי להלך בו ... אלא עשיית קב זה הוא בשביל שלא יהא נראה כחסר רגל אלא נכה רגל, לפיכך כיון שאינו צורך הילוכו (הרי הוא משוי) ואסור לצאת בו (ואף שכל דבר שיש עליו תורת מלבוש מותר ללבוש ולצאת בו אף שאינו צריך ללבושו לצורך הליכתו אלא לצורך אחר, ואם כן הוא הדין קב זה שהוא מנעל שלו למה לא יצא בו אע"פ שאינו צורך הליכתו אלא להתחפש בו שלא יראה חסר רגל. לפי שקב זה אין עליו תורת מנעל כלל, הואיל והוא של עץ, ואין נקרא מנעל אלא של עור כמו שיתבאר בס"ק תרי"ד ...

מי שאינו קיטע מותר לו לצאת במנעל של עץ (ואפילו אינו מחופה עור כלל...).

יג חיגר שאינו יכול לילך כלל בלא מקל, מותר לצאת בו אפילו אינו קשור לו. אבל אם אפשר לו לילך קצת בלא מקל, ואינו נוטלו אלא להחזיק את עצמו שיוכל ללכת (בטוב) יותר ולא יפול, וכן זקן ההולך בביתו בלא מקל וכשיוצא לחוץ נשען על מקלו ... אין צריך זה למקל שיסמוך עליו כל גופו וכל הליכתו, אלא שמתחזק בו בעת שמתיירא ליפול, הרי זה כמשוי שנושא לצורך הליכתו. ואינו דומה למנעלים, שכל גופו נסמך עליהם בכל הליכתו, ולכך מותר לצאת בהם אף אם אין עליהם שם מנעל, כגון של עץ שאינו מחופה עור ... וכן סומא לא יצא במקל, שהרי אפשר לו לילך זולתו, ואינו נוטלו אלא לישר ולתקן פסיעותיו.

קונטרס אחרון שם ס"ק ה

ואף שהתוספות ור"ן לא כתבו כן ... מכל מקום אנן לא קיי"ל הכי, אלא כרי"ף שהתיר ביום הכיפורים אפילו במנעל של עץ כמו שיתבאר בס"ק תרי"ד ... וצריך לומר ... אף שאין עליו תורת מנעל, כיון שהרגל נכנסת בו ומהלך בו שרי, דמלבוש שלו הוא לכף רגלו. דאפילו במקל החיגר כתב הרא"ש בפ"ג דביצה דהוה כמנעלו, אע"ג דסבירא ליה בפרק בתרא דיומא דאין מנעל של עץ, אלא דהכא כיון שצורך הילוכו הוא שרי. ואין הטעם משום דאי אפשר לו בענין אחר, דהא אין ביציאתו מצוה גדולה כל כך לדחות שבת, אלא דכיון שאי אפשר לו לילך בענין אחר, הרי כל סמיכת גופו בהליכתו על מקלו.

קונטרס אחרון שם ס"ק ו

ועל כרחק צריך לומר דהכא אף שסמוך עליו פן יפול, מכל מקום אין כל גופו נסמך עליו, אלא שמחזיק את עצמו על ידי סמך קצת. אי נמי יש לומר דאין נסמך עליו בכל הליכתו, אלא בעת שמתיירא ליפול.

שוע"ר סימן תריד

ב נעילת הסנדל כיצד אסור לנעול מנעל של עור וסנדל של עור ... ומי שאפשר לו טוב להחמיר בסנדל של עץ אפילו אינו מחופה עור.

ג אבל מותר לנעול סנדל או מנעל של גמי ושל קש ושל בגד או של שאר מינים, שהרי גושי הארץ מגיע לרגליו ומרגיש שהוא יחף. ועוד שלא אסרו אלא מנעל, וכל שאינו של עור אינו נקרא מנעל, אלא מלבוש.

ד וכן מותר לכרוך בגד קשה סביב רגליו ומותר לצאת בו אפילו לרשות הרבים, אע"פ שבכל שבתות השנה אסור לצאת בו לרשות הרבים כיון שאינו דרך מלבוש, מכל מקום ביום הכיפורים, כיון שאסור בנעילת הסנדל ואי אפשר לו לנעול מנעל של עור, נקרא זה דרך מלבוש לאותו היום.